Universitatea Politehnica din București 2015

Disciplina: Geometrie și Trigonometrie

Varianta B * Facultăți care au dat în anul 2014 examen de admitere

- 1. Dacă $\sin x = \frac{2}{3}$, $x \in (0, \frac{\pi}{2})$, atunci tg x este: (5 pct.)
 - a) 2; b) $\frac{3\sqrt{5}}{5}$; c) $\frac{2\sqrt{5}}{5}$; d) $\frac{4\sqrt{5}}{5}$; e) $2\sqrt{5}$; f) $\frac{1}{\sqrt{5}}$

Soluţie. Folosind formula trigonometrică fundamentală $\cos^2 x + \sin^2 x = 1$ și ţinând cont că $x \in (0, \frac{\pi}{2}) \Rightarrow \cos x > 0$, obţinem $\cos x = \sqrt{1 - \sin^2 x} = \sqrt{1 - (\frac{2}{3})^2} = \frac{\sqrt{5}}{3}$. Atunci $\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{2/3}{\sqrt{5}/3} = \frac{2}{\sqrt{5}} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$.

- 2. Un pătrat are diagonala de $2\sqrt{2}$ cm. Atunci aria pătratului este: (5 pct.)
 - a) $10 \,\mathrm{cm^2}$; b) $8 \,\mathrm{cm^2}$; c) $4 \,\mathrm{cm^2}$; d) $5 \,\mathrm{cm^2}$; e) $4 \,\sqrt{2} \,\mathrm{cm^2}$; f) $6 \,\mathrm{cm^2}$.

Soluție. Diagonala de lungime $d=2\sqrt{2}$ și latura de lungime ℓ a pătratului satisfac egalitatea $\ell=d\cos 45^\circ$. În concluzie $\ell=2\sqrt{2}\frac{\sqrt{2}}{2}=2$.

- 3. Aflați aria rombului care are latura de 10 cm și o diagonală de 12 cm. (5 pct.)
 - a) $192 \,\mathrm{cm^2}$; b) $48 \,\mathrm{cm^2}$; c) $96 \,\mathrm{cm^2}$; d) $120 \,\mathrm{cm^2}$; e) $100 \,\mathrm{cm^2}$; f) $144 \,\mathrm{cm^2}$.

Soluţie. Metoda 1. Latura rombului este ipotenuză în triunghiul dreptunghic format cu două semidiagonale corespunzătoare ale rombului. Atunci semidiagonala a doua (necunoscută) a rombului are lungimea $\sqrt{10^2-(\frac{12}{2})^2}=8$. Diagonalele rombului au deci lungimile $d_1=12$, respectiv $d_2=2\cdot 8=16$. Rombul fiind patrulater ortodiagonal, are aria $\frac{d_1\cdot d_2}{2}=\frac{12\cdot 16}{2}=96$. Metoda 2. Se află lungimea 8 a celei de-a doua semidiagonale, ca mai sus. Atunci aria triunghiului dreptunghic considerat este jumătate din produsul catetelor, $\frac{6\cdot 8}{2}=24$. Rombul este format din patru asemenea triunghiuri congruente, deci aria sa va fi $4\cdot 24=96$.

- 4. Se dau dreptele de ecuații 2x + 3y 7 = 0 și mx 2y = 0. Să se afle valoarea parametrului real m pentru care dreptele sunt perpendiculare. (5 pct.)
 - a) m = -2; b) m = 3; c) m = -3; d) m = 2; e) m = 1; f) m = -1.

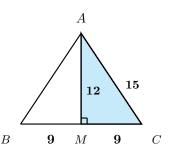
Soluţie. Dreptele sunt perpendiculare dacă pantele lor au produsul egal cu -1. Dar ecuațiile dreptelor se rescriu $y=-\frac{2}{3}x+\frac{7}{3}$, respectiv $y=\frac{m}{2}x$, deci pantele acestora sunt respectiv $-\frac{2}{3}$ și $\frac{m}{2}$. Prin urmare condiția de ortogonalitate se rescrie $-\frac{2}{3} \cdot \frac{m}{2} = -1 \Leftrightarrow m=3$.

- 5. Să se calculeze produsul $P = \sin 45^{\circ} \cos 30^{\circ} \operatorname{tg} 60^{\circ}$. (5 pct.)
 - a) $\frac{3\sqrt{3}}{4}$; b) $\frac{3\sqrt{2}}{4}$; c) $\sqrt{3}$; d) $\sqrt{2}$; e) $\frac{\sqrt{3}}{2}$; f) $\frac{2\sqrt{3}}{3}$.

Soluţie. $P = \sin 45^{\circ} \cos 30^{\circ} \text{ tg } 60^{\circ} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sqrt{3} = \frac{3\sqrt{2}}{4}.$

- 6. În triunghiul isoscel ABC în care AB = AC = 15 cm, înălțimea dusă din A este de 12 cm. Atunci lungimea laturii BC este: (5 pct.)
 - a) $16\sqrt{3}$ cm; b) 18 cm; c) 24 cm; d) $16\sqrt{5}$ cm; e) $16\sqrt{2}$ cm; f) 20 cm.

Soluție. Fie $M \in BC$ piciorul înălțimii duse din vârful A al triunghiului (vezi figura). Atunci triunghiul AMC este dreptunghic; aplicând teorema lui Pitagora, obținem $MC^2 = AC^2 - AM^2 = 15^2 - 12^2 = 81$, deci MC = 9. Ținănd cont că înălțimea AM este și mediană în triunghiul isoscel dat, obținem BC = 2MC = 18.

- 7. Se dau vectorii $\bar{u}=2\bar{i}-3\bar{j}, \ \bar{v}=\bar{i}+\bar{j}$ și $\bar{w}=2\bar{i}+7\bar{j}$. Dacă $p\bar{u}+q\bar{v}=\bar{w},$ atunci produsul $p\cdot q$ este: (5 pct.)
 - a) 0; b) 1; c) 4; d) 3; e) -3; f) -4.

8. Aflaţi parametrul $m \in \mathbb{R}$ astfel încât vectorii $\bar{u} = m\bar{i} + 2\bar{j}$ şi $\bar{v} = 3\bar{i} - 6\bar{j}$ să fie coliniari. (5 pct.) a) m = 1; b) m = -1; c) m = 3; d) m = -2; e) m = 2; f) m = 0.

Soluție. Pentru a fi coliniari, cei doi vectori trebuie să aibă componentele corespunzătoare proporționale, deci să satisfacă relația $\frac{m}{3} = \frac{2}{-6} \Leftrightarrow m = -1$.

9. Fie vectorii $\bar{u} = 2\bar{i} + 3\bar{j}$ şi $\bar{v} = -3\bar{i} - 4\bar{j}$. Să se calculeze lungimea vectorului $4\bar{u} + 2\bar{v}$. (5 pct.) a) $5\sqrt{3}$; b) $5\sqrt{2}$; c) $2\sqrt{5}$; d) $3\sqrt{5}$; e) $\sqrt{5}$; f) 6.

Soluţie. Avem $4\bar{u} + 2\bar{v} = 4(2\bar{i} + 3\bar{j}) + 2(-3\bar{i} - 4\bar{j}) = 2\bar{i} + 4\bar{j}$, deci $|4\bar{u} + 2\bar{v}| = |2\bar{i} + 4\bar{j}| = \sqrt{2^2 + 4^2} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$.

10. Se consideră ecuația $8\cos x - 1 = 4\sin^2 x$, unde $x \in [0, 2\pi]$. Suma soluțiilor ecuației este: (5 pct.) a) $\frac{5\pi}{3}$; b) 2π ; c) 0; d) π ; e) $\frac{\pi}{3}$; f) $\frac{3\pi}{2}$.

Soluție. Folosind formula trigonometrică fundamentală $\cos^2 x + \sin^2 x = 1$ sî notând $c = \cos x \in [-1,1]$, ecuația se rescrie $8c - 1 = 4(1 - c^2) \Leftrightarrow 4c^2 + 8c - 5 = 0 \Leftrightarrow c \in \{\frac{-4 \pm \sqrt{16 + 20}}{4}\} = \{\frac{-4 \pm 6}{4}\} = \{\frac{1}{2}, -\frac{5}{2}\}$. Dar $-\frac{5}{2} = -2.5 \not\in [-1,1]$, nu convine. Atunci $\cos x = \frac{1}{2}$ conduce la $x \in \{2k\pi \pm \frac{\pi}{3} | k \in \mathbb{Z}\}$. Din această mulțime doar valorile $\frac{\pi}{3}$ și $\frac{5\pi}{3}$ se află în intervalul $[0,2\pi]$ indicat în enunț, deci suma acestora este $\frac{\pi}{3} + \frac{5\pi}{3} = 2\pi$.

- 11. Distanța dintre punctele A(2,3) și B(5,7) este: (5 pct.)
 - a) 6; b) 4; c) 3; d) 5; e) 10; f) $\frac{5}{2}$.

Soluție. Distanța dintre punctele $A(x_A, y_A)$ și $B(x_B, y_B)$ este

$$\sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2} = \sqrt{(5-2)^2 + (7-3)^2} = \sqrt{9+16} = 5.$$

12. Se consideră triunghiul ABC în care $m(\hat{A})=90^{\circ},\ m(\hat{B})=60^{\circ}$ și $AB=6\,\mathrm{cm}.$ Calculați perimetrul triunghiului. (5 pct.)

a) $(9 + 18\sqrt{3})$ cm; b) $(9 + 6\sqrt{3})$ cm; c) $(6 + 18\sqrt{3})$ cm; d) $(18 + \sqrt{3})$ cm; e) $(6 + 9\sqrt{3})$ cm; f) $(18 + 6\sqrt{3})$ cm. Soluţie. Triunghiul este dreptunghic în \hat{A} , deci AC = AB tg $\hat{B} = 6 \cdot$ tg $60^{\circ} = 6\sqrt{3}$, iar $BC = \frac{AB}{\cos 60^{\circ}} = \frac{6}{1/2} = 12$, deci perimetrul triunghiului este $AB + BC + AC = 6 + 6\sqrt{3} + 12 = 18 + 6\sqrt{3}$.

- 13. Aflați valoarea parametrului $m \in (0, \infty)$ știind că aria triunghiului ABC de vârfuri A(1, 1), B(2, 0) și C(0, m) este 1. (5 pct.)
 - a) m = 3; b) $m = \frac{1}{2}$; c) $m = \frac{3}{2}$; d) m = 1; e) m = 4; f) m = 2.

Soluţie. Metoda~1. Egalând aria triunghiului scrisă sub formă de determinant cu 1, obţinem $\left|\frac{1}{2}\right|^{2}_{0} \left|\frac{1}{m}\right|^{1}_{1} = 1 \Leftrightarrow \left|\frac{1}{2}(m-2)\right| = 1 \Leftrightarrow |m-2| = 2 \Leftrightarrow m \in \{0,4\}$. Dar $m \in (0,\infty)$, deci singura soluţie validă este m=4. Metoda~2. Triunghiul din enunţ are baza $b=AB=\sqrt{(2-1)^2+(0-1)^2}=\sqrt{2}$ şi înălţimea h egală cu distanţa de la M la dreapta AB. Ecuaţia acestei drepte este $\frac{x-x_A}{x_B-x_A}=\frac{y-y_A}{y_B-y_A}\Leftrightarrow \frac{x-1}{2-1}=\frac{y-1}{0-1}\Leftrightarrow x+y-2=0$, deci distanţa este $h=\frac{|0+m-2|}{\sqrt{1^2+1^2}}=\frac{|m-2|}{\sqrt{2}}$, iar condiţia din enunţ se rescrie $\frac{b\cdot h}{2}=1\Leftrightarrow \frac{\sqrt{2}\cdot |m-2|}{2\sqrt{2}}=1\Leftrightarrow |m-2|=2\Leftrightarrow m\in\{0,4\}$, dar $0\not\in(0,\infty)$, deci soluţia este m=4.

- 14. Fie triunghiul ABC cu $BC = 6 \,\mathrm{cm}$ și $\cos \hat{A} = -\frac{1}{2}$. Raza cercului circumscris triunghiului are lungimea: (5 pct.)
 - a) $2\sqrt{3}$ cm; b) $4\sqrt{2}$ cm; c) $4\sqrt{3}$ cm; d) $\sqrt{2}$ cm; e) $3\sqrt{2}$ cm; f) $\sqrt{3}$ cm.

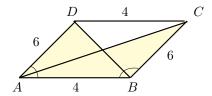
Soluție. Conform teoremei extinse a sinusului, notând cu R raza cercului circumscris triunghiului, avem $\frac{BC}{\sin\hat{A}}=2R\Leftrightarrow R=\frac{BC}{2\sin\hat{A}}=\frac{6}{2\sin\hat{A}}=\frac{3}{\sin\hat{A}}.$ Din formula trigonometrică fundamentală $\cos^2\hat{A}+\sin^2\hat{A}=1$, deci $\sin A=\pm\sqrt{1-\cos^2\hat{A}}=\pm\sqrt{1-(-\frac{1}{2})^2}=\pm\frac{\sqrt{3}}{2}.$ Dar $\hat{A}\in(0,\pi)$ implică $\sin\hat{A}>0$, deci $\sin\hat{A}=\frac{\sqrt{3}}{2}.$ Prin urmare $R=\frac{3}{\sqrt{3}/2}=\frac{6}{\sqrt{3}}=2\sqrt{3}.$

- 15. Fie paralelogramul ABCD cu laturile AB = 6 și AD = 4. Să se afle suma pătratelor diagonalelor. (5 pct.)
 - a) 104; b) 208; c) 100; d) 156; e) 56; f) 52.

Soluţie. Metoda 1. Fie S_{ℓ} suma pătratelor laturilor şi S_d suma pătratelor diagonalelor. Atunci are loc relația $S_{\ell} = 2S_d$. Dar laturile fiind pe perechi egale, obținem $S_{\ell} = 2(6^2 + 4^2) = 208$, deci $S_d = \frac{208}{2} = 104$. Metoda 2. Aplicăm teorema cosinusurilor în triunghiurile DAB şi ABC (vezi figura); obținem:

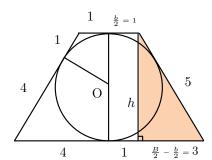
$$\cos \hat{A} = \frac{AD^2 + AB^2 - BD^2}{2AD \cdot AB} = \frac{36 + 16 - BD^2}{2 \cdot 6 \cdot 4}.$$
$$\cos \hat{B} = \frac{AB^2 + BC^2 - AC^2}{2AB \cdot BC} = \frac{36 + 16 - AC^2}{2 \cdot 6 \cdot 4}.$$

Se observă că BC = AD = 4 și $\hat{A} + \hat{B} = 180^{\circ} \Rightarrow \cos \hat{B} = -\cos \hat{A}$. Atunci, adunând egalitățile de mai sus termen cu termen, obținem $0 = \frac{2 \cdot 52 - (BD^2 + AC^2)}{48} \Leftrightarrow AC^2 + BD^2 = 104$.

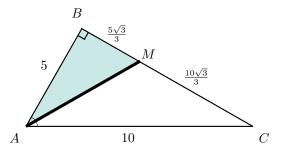
- 16. Un trapez isoscel circumscris unui cerc are lungimile bazelor de 8 cm și 2 cm. Să se calculeze aria trapezului. (5 pct.)
 - a) $10 \,\mathrm{cm}^2$; b) $20 \,\mathrm{cm}^2$; c) $24 \,\mathrm{cm}^2$; d) $25 \,\mathrm{cm}^2$; e) $32 \,\mathrm{cm}^2$; f) $36 \,\mathrm{cm}^2$.

Soluție. Tangentele duse la cercul înscris trapezului duse din vârfurile acestuia au lungimi egale (vezi figura), deci latura neparalelă va fi de lungime egală cu suma semibazelor, $\frac{8}{2} + \frac{2}{2} = 5$. Proiecția unei laturi neparalele pe baza mare are ca lungime semidiferența bazelor, $\frac{8-2}{2} = 3$. Această proiecție formează cu înălțimea și cu latura neparalelă un triunghi dreptunghic, deci aplicând teorema Pitagora, rezultă înălțimea $h = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$. Aria trapezului este semisuma bazelor înmulțită cu înălțimea, $\frac{8+2}{2} \cdot 4 = 20$.

- 17. Fie triunghiul ABC cu AB = 5 cm, AC = 10 cm şi $m(\hat{A}) = 60^{\circ}$. Să se calculeze lungimea bisectoarei din A. (5 pct.)
 - a) $3\sqrt{3}$ cm; b) $\sqrt{3}$ cm; c) $\frac{10\sqrt{3}}{3}$ cm; d) $10\sqrt{3}$ cm; e) $\frac{5\sqrt{3}}{3}$ cm; f) $2\sqrt{3}$ cm.

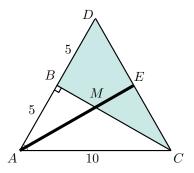
Soluţie. Metoda~1. Folosind teorema bisectoarei pentru bisectoarea dusă din vărful A al triunghiului, și notând cu $M \in BC$ intersecția bisectoarei cu latura opusă BC, rezultă $\frac{AB}{AC} = \frac{MB}{MC} \Leftrightarrow \frac{5}{10} = \frac{MB}{MC} \Leftrightarrow MC = 2MB$. Folosind teorema cosinusului pentru unghiul \hat{A} , obținem $BC^2 = AB^2 + AC^2 - 2 \cdot AB \cdot AC \cdot \cos \hat{A} = 25 + 100 - 2 \cdot 5 \cdot 10 \cdot \frac{1}{2} = 75$, deci $BC = 5\sqrt{3}$. Dar BC = MC + MB = 3MB, deci $BC = 3MB = 5\sqrt{3} \Rightarrow MB = \frac{5\sqrt{3}}{3}$. Se observă că numerele AB = 5, $BC = 5\sqrt{3}$ și CA = 10 sunt pitagoreice, deci triunghiul ABC este dreptunghic în B. Din teorema Pitagora în triunghiul dreptunghic ABM, rezultă bisectoarea: $AM^2 = AB^2 + BM^2 = 25 + \frac{25}{3} = \frac{100}{3} \Rightarrow AM = \frac{10}{\sqrt{3}} = \frac{10\sqrt{3}}{3}$.

Metoda~2.~ Ca mai sus, obținem $BC=5\sqrt{3}$ și $MB=\frac{5\sqrt{3}}{3}.$ Folosim faptul că AM bisectează unghiul \hat{A} de 60° și teorema sinusului în triunghiurile ABM și ABC; rezultă

$$\frac{AM}{\sin \hat{B}} = \frac{BM}{\sin \widehat{B}AM}, \ \frac{AC}{\sin \hat{B}} = \frac{BC}{\sin \hat{A}},$$

de unde rezultă $\sin \hat{B} = \frac{AM \cdot \sin \widehat{BAM}}{BM} = \frac{AC \cdot \sin \hat{A}}{BC} \Rightarrow \frac{AM \cdot \sin 30^{\circ}}{5\sqrt{3}/3} = \frac{10 \cdot \sin 60^{\circ}}{5\sqrt{3}} \Leftrightarrow AM = \frac{10\sqrt{3}}{3}$.

Metoda~3. Prelungim latura AB cu segmentul BD=5 (vezi figura). Astfel obținem triunghiul ADC care este isoscel (AD=AC=10 și care are unghiul \hat{A} de 60° , deci care este triunghi echilateral. Fie $E\in DC$ punctul de intersecție al bisectoarei AM cu latura DC. Bisectoarea AM este și mediană în triunghiul echilateral ADC, la fel ca și CB (AB=BD). Rezultă că AM intersectează mediana CB în centrul de greutate M, deci, folosind faptul că medianele AE și BC sunt congruente, avem $AM=\frac{2}{3}AE=\frac{2}{3}CB$. Dar mediana CB este și înălțime în triunghiul echilateral ADC de latură $\ell=AC=10$, deci are lungimea $\ell\sqrt{3}=\frac{10\sqrt{3}}{2}=\frac{10\sqrt{3}}{2}=5\sqrt{3}$. Rezltă $AM=\frac{2}{3}\cdot 5\sqrt{3}=\frac{10\sqrt{3}}{3}$.

18. Să se calculeze $\arccos\left(\operatorname{tg}\frac{207\pi}{4}\right)$. (5 pct.)

a) 0; b)
$$\frac{2\pi}{3}$$
; c) π ; d) $\frac{\pi}{4}$; e) $\frac{\pi}{2}$; f) $\frac{3\pi}{4}$.

Soluţie. Folosind faptul că funcția tg este impară și de perioadă π , rezultă tg $\frac{207\pi}{4} = \text{tg} \frac{(208-1)\pi}{4} = \text{tg} \left(52\pi - \frac{\pi}{4}\right) = \text{tg} \left(-\frac{\pi}{4}\right) = -\text{tg} \frac{\pi}{4} = -1$. Atunci $\arccos\left(\text{tg} \frac{207\pi}{4}\right) = \arccos\left(-1\right) = \pi$.